

Der er et
yndigt (?) land ...

[📷] Leif Jacobsen

Indhold

Der er et yndigt (?) land ...

 De ti værdier fra
Danmarkskanonen!

- 1 Hvad er det at være dansk?**
– leder

- 4 Noget om kraft**
✿ den kristne kulturarv

- 6 Dansk – et svært sprog**
✿ det danske sprog

- 7 Friheden er for de bundne**
✿ frihed

- 10 Tror vi stadig på folks dømmekraft – eller lader vi os styre af teknokraternes systemer?**
✿ velfærdssamfundet

- 14 Lige muligheder og lige værd**
✿ kønligestilling

- 16 Tillid til tiden**
✿ tillid

- 18 Det er en kvalitet at være frisindet**
✿ frisind

- 20 Alt det, som er op til den enkelte**
✿ lighed for loven

- 22 Flittige masker i Guds store strikkesøj**
✿ foreningsliv og frivillighed

- 24 Om danskhed**
– Özlem Cekic og Bent Melchior
– tre generationer

- 26 Mit år som dansker**
✿ hygge

- 26 Navne**

- 27 Jeg har nok altid følt mig lidt som det sorte får**
– portræt af Claus Bækgaard

- 30 Kald til forskning og udrustning**
– Henrik Holmgaard

- 32 Hvad rører sig i Brande?**
– menighedsstafetten

- 34 Uddannelse for alle**
– i det konfliktfyldte Kachin

- 36 Grænseløs**
– klumme

Udgivet af Baptistkirken i Danmark
Nummer 5, 2018 – 165. årgang

Redaktion

Hanne Kiel, ansvarshavende redaktør
tlf. 3190 8190, hanne_kiel@hotmail.com
Vibeke Dalsgaard, tlf. 2262 8839, sortebaervej5@gmail.com
Jamie Cunningham,
tlf. 6089 1441, jamielynn.cunningham@yahoo.com
Lone Møller-Hansen, tlf. 2347 4015, lone@baptistkirken.dk
Renathe Zimmermann,
tlf. 6165 2656, ivrezimmermann@gmail.com
Gitte Elleby Jørgensen, redaktionssekretær
tlf. 2299 0424, gitte@baptistkirken.dk

Oplæser og ansvarlig for lydudgaven på CD og hjemmeside:
Ole Engel

Grafisk design: pedersen & pedersen
Trykkeri: Jørn Thomsen Elbo
Oplag: 3.000

baptist.dk er Baptistkirken i Danmarks kirkeblad og kan sendes til alle med tilknytning til en baptistmenighed.
Artikler er ikke nødvendigvis udtryk for Baptistkirken i Danmarks eller redaktionens holdning. Idéer, artikelforslag og digitale billeder modtages gerne.

Udgivelsesdatoer og deadlines
Nr. 1: 1. marts. Deadline 2. januar
Nr. 2: 10. maj. Deadline 4. marts
Nr. 3: 19. juli. Deadline 20. maj

Baptistkirken i Danmark
Sekretariatet
Lærdalsgade 7, st.tv., 2300 København S
Tlf. 3259 0708 – mandag-fredag kl. 9-12
E-mail: info@baptistkirken.dk
Hjemmeside: www.baptistkirken.dk

Henvendelse om adresseændring til din lokale menighed. Dødsfald og nye medlemmer indberettes til Sekretariatet. Bladet kan modtages som lydfiler på CD ved henvendelse til Sekretariatet.

baptist.dk kan læses på www.baptist.dk.
Følg også bladet på Facebook.

Gaver til *baptist.dk*: Kan indbetales på 3201 10042879 eller MobilePay 2299 6483 mærket »baptist.dk«. Gaver er fradragsberettigede efter gældende regler.

Hvad er det at være dansk?

[≡] Jamie Lynn Cunningham

[✉] Leif Jacobsen

Danskhed har præget mange debatter og lovforslag i de seneste år, og det vækker stærke følelser og meninger blandt landets brogede befolkning. Men hvad vil det sige at være dansk? Især, hvis man hører til en minoritetsgruppe som baptisterne gør?

I 2016 satte daværende kulturminister Bertel Haarder en indsamling af samfundsværdier, traditioner og bevægelser, der former og binder danskerne sammen, i gang. Den hedder Danmarkskanonen¹ og indeholder ti værdier, som er karakteristiske for Danmark og væsentlige for fremtidens samfund: den kristne kulturarv, det danske sprog, foreningsliv og frivillighed, frihed, frisind, hygge, kønsligestilling, lighed for loven, tillid og velfærdssamfundet.

Kulturministeriet og Undervisningsministeriet har ovenikøbet udarbejdet et undervisningsmateriale, som især bruges i undervisningen af »nydanskere«, selv om kun udskolingen og gymnasiet nævnes på hjemmesiden.

Danmarkskanonen er rammen for dette nummer af *baptist.dk*, og vi kigger nærmere på kunstværket med baptist-briller. God læselyst!

Jamie Lynn Cunningham

- født og opvokset i USA
- har boet i Danmark i 20 år
- tidl. gymnasielærer i engelsk og religion
- erfaring inden for sprog, kultur og integration
- afventer afgørelsen på dobbelt statsborgerskab (søgte i maj 2017)

1) www.danmarkskanon.dk

Noget om kraft

Selvom Danmark hænger uløseligt sammen med kristendommen, er det tvivlsomt, om det er godt at blive skrevet ind i et regeringsgrundlag med den (parti-)politisering og værdikamp, der følger med.

[≡] Peter Skov-Jakobsen

[📷] Henrik Dons Christensen/
Københavns Stift

På den anden side er der mennesker nok, der taler kristendommen som sammenhængskraft i samfundet ned. Som kristen kan jeg ikke være med i det kor af grædekoner. Desuden tror jeg heller ikke på, at det er sådan – bare se på præster på hospitaler og i fængsler, kristendomsundervisning i folkeskolen og horderne af nysgerrige konfirmander.

Sammenhængskraft

Jeg har tyvstjålet overskriften og de følgende verslinjer fra digteren Halfdan Rasmussen. Han har skrevet om det moderne menneskes længsel efter at blive forundret og have lov til at stille de store spørgsmål. Den kraft strømmer fortsat igennem vores samfund, selvom det ikke altid er til at se

det – for vi bærer ikke vores kristne identitet udenpå tøjet.

*Thi alle steder er samme under
og samme kraft, som gør sjælen stum.
Og alle vegne går folk og grunder
på livets dybe mysterium.*

Det mest hjemlige

Her grundlægges agtelsen for medmennesket og skabelsen. I den fortælling venter en forundringskraft hele tiden. Men jeg er heller ikke naiv, for kristendommen, den kulturelle arv og menneskesynet, der følger med, er ikke naturgivet som tidligere. Der er flere bevægelser i gang på samme tid. Når vi dagligt bombarderes med over 5.000 budskaber (ja, det er der målt på!), og når samfundet bevæger sig i retning af det mere individuelle, kommer de store fællesskaber som folkeskole, politiske partier og kirken under pres. Hvad gør man så?

Som kirke kan man råbe højere, eller man kan dæmpe sig og blive bedre til at lytte. Jeg tror faktisk på begge dele, for som kirke er man nødt til at gøre opmærksom på sin eksistens og på, at kirken og troen har bevæget sig i takt med tiden.

» Som kirke kan man råbe højere, eller man kan dæmpe sig og blive bedre til at lytte. «

Men jeg tror mest på det sidste: Vi skal især blive bedre til at lytte til, hvor og hvordan der er behov for os.

Kirken vælges til

Mange tros-pessimister glemmer, at de, som er medlemmer af kirken og bruger kirken i dag, er mennesker, som bare kunne melde sig ud, for det er enkelt at gøre. Men det har de ikke gjort. Kristendommen er fortsat en vigtig og uudslettelig kraft i samfundet, trods almen sekularisering og aggressive ateistkampagner.

Vores samfund rummer flere og flere nationaliteter, trosretninger og livssyn, og vi ser øgede tendenser til polarisering og en dem-og-os-retorik, hvor man peger fingre ad hinanden og tænker i konflikter. Vi lever under den samme himmel og skal ikke splittes op i isolerede enheder, men samtalen, som er central i kristendommen, bør være i centrum. Vi må kunne rumme vores samtid og være i dialog med den.

I dialog med hinanden

›Danskhed‹ og ›danskere‹ er begreber, der bruges i flæng og ikke altid med omhu. Et ord, jeg godt kunne ønske mig, der vinder frem, er ordet ›borger‹. En borger er bevidst om at leve i et demokrati og skyl-

» Kristendommen, den kulturelle arv og menneskesynet, der følger med, er ikke naturgivet som tidligere. «

der samfundet at tage stilling, for vi skal hele tiden være i dialog med hinanden, hvis vi skal finde den grundindstilling, som vi er fælles om, og som gør, at vi kan kalde os et *samfund*. Borgeren har rettigheder og pligter og opfatter ikke bare sig selv som en kunde i staten, der skal have skole, hospital, kultur og kirke for pengene. Vi er mere end kunder. Vi er borgere.

Lad os også turde være ærlige over for hinanden og tage *de skarpe diskussioner*, men altid i gensidig agtelse og i bevidsthed om, at Danmark er vi alle fælles om. Der er ingen grund til at være sur eller forbeholden. Tværtimod er der grund til at glæde sig til de mange samtaler, de sjove modsætningsforhold og de ærlige uoverensstemmelser mellem os på tværs af kulturer og traditioner i vores fælles land.

Danskhed med udsyn

Hvis ens egne ord slipper op eller ikke slår til, kan man altid låne fra en digter. Man siger om digteren Benny Andersen, at han er noget af det mest danske, der findes. Jeg tror, det er rigtigt. Han er folkelig, for hos ham bliver man aldrig lukket ikke inde i danskheden. Han kunne med ord tegne »den lidt slaskede horisont«, som vi er fælles om og heldigvis aldrig bliver færdige med.

Peter Skov-Jakobsen

- biskop i Københavns Stift siden 2009 og for Søndandskirkerne og Europakirkerne
- cand.theol., tidligere sogne- og orlogspræst i Holmens Kirke og sømandspræst i Hull i England.
- formand for Rådet for Folkekirkens Nødhjælp og medlem af Folkekirkens Mellemkirkelige Råd

Dansk – et svært sprog

Jeg har set rigtig meget fjernsyn – børnefilm! Undertekster er godt!

[≡] Zung Then Mang

[📷] privat

Mine tre børn har jeg kunnet hjælpe med lektier i 0.-3. kl. Man lærer meget af at sidde med børnene og læse bøger. Jeg har svært ved udtalen – der hjælper børnene mig.

I sprogskolen lærte vi enkeltord og ikke sætninger eller grammatik. Og så skulle jeg lære flertal – det har vi ikke på burmesisk.

Det er bedst at gå på sprogskole hver dag. Jeg gik kun to dage om ugen, resten var arbejde, og så bliver det svært.

Jeg har læst 9. og 10. kl. på VUC og er uddannet sosu-hjælper. Nu lærer mine borgere og kolleger mig mange ting. Det slutter nok aldrig med at lære sproget.

Zung Then Mang:

- 43 år, 12 år i Danmark
- uddannet lærer i Burma
- medlem af Immanuel Chin Church, Rønne

Friheden er for de bundne

Friheden er nødvendig for dem, der føler sig bundet af noget indre, noget åndeligt, religiøst.

[≡] Bertel Haarder

[📷] Manuel Sardo, Unsplash

De, der er ligeglade, behøver ikke frihed. Som højskoleforstanderen i Henrik Pontoppidans »Det forjættede land«, der var som en »åben ladeport«, hvor alting kan blæse igennem. Dem er der mange af.

Friheden er nødvendig

Friheden var nødvendig for dem, der i 16-1700-tallet forlod Europa og drog til USA

for der at dyrke Gud efter deres overbevisning. De skabte verdens frieste stat, hvor respekten for andres tro er fundamental og grundlovsbeskyttet.

Derfor er det forvrøvlet at tale om, at stærk tro og »religiøs fundamentalisme« er frihedens modsætning. Tværtimod. Den, der selv føler sig bundet til en stærk overbevisning, kan bedre forstå, at andre har samme behov og samme ret, end den, der er tolerant og ligeglad.

Frisind er netop det at have en stærk

overbevisning og samtidig respektere, at andre har samme ret. Deraf kommer det, at jeg ofte har mødt religiøst forankrede mennesker med langt større rummelighed over for andre end de selvretfærdige humanister, der ikke tror på noget – ud over sig selv og deres egen fornuft.

Frihed til at tro

At sekularismen tager over, er på ingen måde ensbetydende med, at der bliver større frihed. Det oplevede jeg i Europa-

» Den, der selv føler sig bundet til en stærk overbevisning, kan bedre forstå, at andre har samme behov og samme ret. «

Parlamentet, hvor også danske centrum-venstre-politikere i flok stemte imod en italiensk katolik og forhindrede ham i at blive EU-kommissær. Hans brøde var, at han havde helt almindelige katolske synspunkter på skilsmisse, abort m.v.

Jeg var og er uenig med ham, men respekterede hans ret til at være troende katolik. Jeg kunne slet ikke affinde mig med, at han ikke kunne blive kommissær, når han tilmed lovede at overholde alle vedtagne EU-regler.

Her viste det sig, at de frihedsdyrkende humanister og sekularister i virkeligheden var intolerante og totalitære. Én af dem elskede at kalde præsterne i Dansk Folkeparti for ›mulla'er‹ og antydede derved, at de manglede frisind. Men det var jo hende selv, der manglede frisind, når hun ikke kunne tolerere en katolik som kommissær.

Frihed – vigtigere end demokrati

Ingen har som Grundtvig talt åndsfrihedens sag: Han anså friheden for at være vigtigere

» Et flertal kan være lige så tyrannisk som en enehersker. «

end demokratiet. Et flertal kan være lige så tyrannisk som en enehersker.

I bogen ›Den danske statskirke upartisk betragtet‹ taler han for ubegrænset ytringsfrihed, også i kirken, men »ikke ret til at krumme et hår på nogen kætters hoved«. Den frihed bryder de ›dorske‹ og ›herskesyge‹ sig ikke om. »Men det skal just være det fine i folkets kirke, at både de dorske og herskesyge befinder sig ilde deri«, skrev han. De dorske er de dovne, der ikke gider bruge åndens våben. De herskesyge er de intolerante, der vil bruge statens arm mod deres modstandere.

Munden fri, men hænderne bundet

Sådan skrev Grundtvig. Det har jeg ofte citeret på ministermøder, når trangen blev for stor til at bruge statens arm imod dem, vi er uenige med.

Det er svært, når vores frihed bruges til at etablere parallelsamfund og modarbejde vores demokrati og vores borgerrettigheder. Så skal der sættes grænser for, hvad vi vil yde støtte til (fx friskoler og folkeoplysning), ligesom der naturligvis ikke skal udbetales kontanthjælp og arbejdsløshedsunderstøttelse til dem, der ikke vil give hånd eller

insisterer på at gå skjult for deres medmennesker.

Tilsvarende er vi i vores gode ret til at kræve respekt for vores grundlov, demokrati, ligestilling og fundamentale rettigheder – og kræve underskrift på det – når der ansøges om statsborgerskab.

Men at forbyde troen, meningen, opfattelsen, kommer der ikke noget godt ud af.

Det er åndsfrihed, og det skal vi holde fast ved i Grundtvigs fædreland.

Bertel Haarder

- har bestridt adskillige ministerposter, sidst som kultur- og kirkeminister 2015-16
- initiativtager til Danmarkskanonen i 2015
- medlem af Folketinget for Venstre siden 2005 og i perioden 1975-1999
- yderligere oplysninger www.ft.dk

A close-up photograph of a heavily rusted metal chain with a large, rectangular padlock. The chain and padlock are set against a dark, textured background. The lighting is dramatic, highlighting the texture of the rust and the metallic sheen of the chain links. In the top right corner, there is a decorative graphic of white dots arranged in a grid pattern.

Tror vi stadig på folks dømmekraft – eller lader vi os styre af teknokraternes systemer?

» Det enkelte menneske er noget,
betyder noget og er sat ind i fællesskab
med andre. «

Vi har i Danmark i en lang række år
ment, vi havde svaret på, hvad vel-
færd er.

[≡] Britta Schall Holberg

Uddrag af kronik

[📷] Benjamin Lambert, Unsplash

Måske er det på tide, vi eftertænker,
om det virkelig er velfærd, vi skaber.
Vi har en lang tradition for en frihedskul-
tur, som bygger på den kristne tankegang:
Hvert enkelt menneske har fået livet givet
som en gave og en forpligtelse. Det enkelte
menneske er noget, betyder noget og er
sat ind i fællesskab med andre.

Nogle tror, at frihed betyder, at jeg kan
gøre, hvad jeg har lyst til, men jeg begræn-
ses af, at jeg ikke kun er mig selv. Friheden,
styrken, men også trygheden ligger netop
i, at jeg ikke er overladt til mig selv. Det
tanksæt genfinder vi i arbejderbevægelse
og bondefrigørelsens oprør mod at
være almue, men også i andelsbevægelse,
hvis grundholdning er én mand én
stemme, uanset rang og stand.

Frihed fra – eller til

I vores traditionelle velfærdsmodel har vi
defineret frihed som *frihed FRA*. Friheden
blev at slippe for forpligtelsen. Frihed blev
at kunne realisere sit eget jeg uden snæ-
rende bånd. Vi begyndte at lægge vægten
på, at vi er kunder, forbrugere, snarere end
på, at vi er borgere. Og hvem er købman-
den med varerne? Politikerne? Vi kaldte
den form for velfærd for tryghed. Men tryg-
hed er ikke, at andre agerer for en, men at
man selv er i stand til at agere.

Vi burde definere frihed, som *friheden
TIL* – til at skabe og bruge alle de mangfol-
dige muligheder, friheden giver. Tryghed
er, at vi føler, at vi kan og tør agere selv.
At vi tør tage vare på hver vores liv, og at
vi erkender, at de valg, vi foretager, har en
konsekvens. Hvis vi skærmer os mod til-
værelsens vilkår, bliver vi alt for bange og
usikre og dermed alt for sårbare.

Krav og forventninger

Til grund for det velfærdstanksæt, som
vi har udformet, har netop ligget, at vi har
opereret med begreberne de stærke og de

svage. Vi har betragtet krav og forventning
som noget direkte asocialt. Det var simpelt-
hen synd at stille forventninger og krav til
hver enkelt. Kravene kunne adresseres til
samfundet: Om lykken, om at levere ydel-
serne, og det selv om vi vist alle sammen
ved, at det netop er af forventningerne og
kravene til os – vores egne eller andres –
at vi vokser, glæder os, oplever livets fylde,
fordi vi oplever, at andre har brug for vores
indsats. Det har de svage måske endnu
mere brug for end mange andre.

Vi har gjort noget andet. Vi har nurset og
omsorget mennesker – i den bedste mening.
Vi har rubriceret flere og flere som svage, og
årsagen skal søges i, at politikernes genvalg
betinges af den idé, at der er nogle, de kan
gøre noget for. Den personlige selv-usik-
kerhed, som den omsorg giver, kommer let
til at betyde, at forandring opfattes som en
trussel, samt at vi ikke får stillet de nødven-
dige spørgsmål til dét, der sker, og vi sætter
ikke andre mål for vores tilværelse, end dem
vi får vist i TV og bladene – eller får anvist
af socialforvaltningen eller det politiske
system – som det rigtige liv.

Detaillovgivning

I et samfund, som i lutter velvilje og omsorg har misforstået begrebet tryghed og gjort mennesker selvusikre, kan det ikke undre, at man for at holde sammen på det hele, griber til at lovgive mere og mere minutøst. Dermed bliver politik mere og mere moralsk og mere og mere indgribende i det enkelte menneskes tilværelse. Vi stoler ikke på, at de/vi kan/vil stå til ansvar selv. Det liv bliver imidlertid uudholdeligt for mennesker. Det føles som en indblanding og et diktat og som en umyndiggørelse, at jeg hele tiden skal flyttes rundt af andres meninger og kontrol, i stedet for at jeg lytter til min egne signaler og handler efter det, jeg synes er rigtigt.

Det afføder en folkelig apati, som kalder på endnu mere regering og kontrol, som – hvis det fortsætter – fuldstændig stækker menneskers kræfter og lyst til at trække med. Mistroen, misundelsen, men også ligegyldigheden stiger, fordi appellen til selvansvarlighed helt forsvinder. Min næste, det andet menneske, den fremmede, bli-

ver min fjende. Ikke en, jeg er forpligtet overfor, men en, der vil tage noget fra mig. Det er der ikke megen glæde og livskraft i. Vi er efterhånden nået til det punkt, hvor frihedsidealet er overtaget af mistillid i stedet for tillid: Jeg tror, du kan, er blevet til: Jeg tror ikke, du kan.

Den værdige, ansvarlige borger

Samfundets opgave skal være at tage sig af dem, der ikke magter at klare sig selv, så også de kan opleve, at de er med til at tilføre samfundet værdi, men også at sikre, at rammerne for menneskelig udfoldelse og kreativitet bliver så vide, at så mange som muligt føler sig inspireret og tilskyndet til at yde til det fælles.

For mig er der tale om to alvorlige samtaler, vi må tage: Vil vi folkestyret? Tror vi på det almindelige menneskes almindelige dømmekraft, eller vil vi lade os styre af

» Friheden blev at slippe for forpligtelsen. «

» Frihedsidealet er overtaget af mistillid i stedet for tillid: Jeg tror, du kan, er blevet til: Jeg tror ikke, du kan. «

enkeltsager og et stadig stærkere teknokratisk præget system uden idé? Og: Er det rimeligt, hvis det system, vi har troet på, skal gå i knæ, fordi vi har overbebyrdet det med opgaver, som i virkeligheden fører durk bort fra det menneskesyn, vi engang lagde vægt på, var målet: Den værdige, ansvarlige borger?

Den originale kronik fra 3. oktober 2018 kan læses her: <https://stiften.dk/debat/Tror-vi-stadig-paa-folks-doemmekraft-eller-lader-vi-os-styre-af-teknokraternes-systemer/artikel/536782>

» Vi har betragtet krav og forventning som noget direkte asocialt. ‹‹

Britta Schall Holberg

- medlem af Folketinget for Venstre 1984-88 og 2005-11
- sundheds- og indenrigsminister 1982-86
- landbrugsminister 1986-87

Lige muligheder og lige værd

›Hvem passer så dine børn, mens du er væk?‹ bliver jeg typisk spurgt, når jeg er med mit job på rejse i Afrika. Og til modtagerens undren og bestyrelse kan jeg oplyse, at den opgave varetages fremragende af børnenes far!

[≡] [🗨️] Signe Lund Christensen

Kønligestilling er et emne, som opfattes meget forskelligt på tværs af kulturer, religioner, verdensdele, traditioner – og familier. Men i min lille familie er far altså lige så god som mor til at drage omsorg for børn.

Lige muligheder

Kønligestilling handler ikke nødvendigvis om, at vi skal behandles ens. Men vi skal behandles lige. Med lige muligheder. Og det er ofte her, problemerne opstår – fordi mænd og kvinder ikke har lige muligheder.

Situationen ude i verden først: Mange kvinder og piger har ikke de samme muligheder som mænd og drenge – fx for at tage uddannelse, få lån i banken, bestemme over eget liv og krop. Udgangspunktet er en opfattelse af, at mænd er mere værd end kvinder; at kvinder har en bestemt plads i samfundet – typisk i hjemmet.

Også i Danmark går bølgerne ofte højt i debatter om ligestilling mellem kønnene. Det er et faktum, at kvinder og mænd ikke får lige løn for det samme arbejde. Kvinder får mindre. Det er et faktum, at der er færre kvinder på topledelsesposter og bestyrelsesposter end mænd. I den politiske verden er billedet det samme; særligt i kommunalpolitik er andelen af kvinder lav.

Barselsorlov er et kapitel for sig. Kvinder tager langt størstedelen af barslen, og forslag om at øremærke barsel til mænd kan endnu ikke mønstre flertal i Folketinget. Utroligt nok har mændene endnu ikke krævet deres ret til øremærket barsel – selvom mænds barsel har åbenlyse fordele i familiemønstre og for kvinders muligheder på arbejdsmarkedet.

» *Jesus behandlede kvinder som ligeværdige. Det er et forbillede, vi må huske også i vores moderne verden.* «

Køn og kristendom

Vi taler ofte om islam som den kvindeundertrykkende religion. Om Saudi-Arabien, burka, niqab og imamer. Men køn og kristen tro hænger også uløseligt sammen. Desværre er det sjældent for det positive – i mange lande kan kvinder endnu ikke blive præster, tale i forsamlinger (ej heller i kirken), og de er i kirkelivet »forvist« til et kvindedepartement, som varetager sociale omsorgsopgaver eller håndarbejde. Ikke at forklejne de opgaver, men kvinder er ofte forment adgang til magtens centrum, hvor beslutninger træffes – også i kirkelige sammenhænge.

Men verden burde se anderledes ud. Kirken burde være frontløber for ligestilling mellem kønnene. Alle mennesker er skabt i Guds billede og derfor præcis lige meget værd. Mand såvel som kvinde.

Jesus var en radikal fortaler for kvinders rettigheder. Han omgav sig ofte og gerne

med dem, som ingen andre ønskede. Han behandlede kvinder som ligeværdige. Det er et forbillede, vi må huske også i vores moderne verden. Jesus gjorde ikke forskel på, om han hjalp og helbredte mænd eller kvinder eller omgav sig med kvinder, der blev betragtet som »urene« eller var prostituerede. Jesus var radikal – nærmest rebelsk – i sin måde at behandle alle lige. Det ønsker jeg, at alle kirker ville efterleve i dag. I Det Ny Testamente og i Paulus' breve finder vi ganske få sætninger om kvinder – fx at kvinder skal underordne sig og tie i menigheden¹. Desværre har de få sætninger fra Paulus fået større vægt end Jesus' konkrete handling.

Hvis præster rundt omkring i verden brugte deres taletid på prædikestolen til at understrege, at kvinder er lige så meget værd som mænd, kunne vi for alvor rykke verden. For præster og religiøse ledere er afgørende stemmer, som taler direkte til millioner af mennesker og har adgang til at forme deres holdninger og handlinger. Fx burde kvinders rettigheder, vold mod kvinder og pigers adgang til uddannelse være øverst på dagsordenen for kirken, hvis vi vil være ægte efterfølgere af Jesus.

Vi er ikke ens

En dag havde jeg taget en bluse med teksten EQUAL på. Min 4-årige datter spurgte mig, hvad der stod, og jeg svarede, at piger og drenge er lige seje. Efter lidt tid i tavshed siger hun til mig: »Nej, mor. Drenge er bare seje på en anden måde.«

Ligestilling handler ikke om, at mænd

» Nej, mor. Drenge er bare seje på en anden måde. «

og kvinder er ens. Vi er ikke ens. Og det er helt i orden. Men vi skal have de samme muligheder for at opnå det, vi ønsker os, i tilværelsen. Det er langt fra alle steder i verden, hvor mennesker har mulighed for at opnå alt, hvad vi ønsker, i tilværelsen – men vores køn må ikke begrænse os. Lige muligheder og lige behandling for mænd og kvinder er indbegrebet af ligestilling. Jeg har fået to piger. Jeg håber, de vokser op med overbevisningen om, at de er lige så meget værd som drenge og mænd. At de tror på og oplever, at intet begrænses for dem på grund af deres køn – at de får lige muligheder og lige behandling. Fordi vi alle sammen har uendelig værdi; som mennesker – mænd og kvinder.

Ligestilling

- gennemsnitlig barselsorlov i 2015 for mænd: 20,8 dage; for kvinder: 297,6 dage
- andelen af kvindelige medlemmer af Folketinget er 37,1%
- ved kommunalvalget i 2017 var kun 32,9% af de valgte kvinder
- Mænd tjener i gennemsnit 13% mere end kvinder (2017)

Kilde: Danmarks Statistik

1) 1. Korintherbrev kap. 14, vers 34

Tillid til tiden

Med 20 års erfaring som pædagog ved Tina Thordal meget både i teori og praksis om, hvordan forskellige forældretypers tilgang til tillid påvirker deres børn. Kendetegnet for forældre, der opdrager i tillid, er, at de sigter mod at opdrage barnet til at indgå i fællesskaber.

[] Jamie Lynn Cunningham

[] Julie Johnson, Unsplash

Det vigtigste Tina lærte som baptistspejder er: »Alt er tilladt, det er bare ikke alt, der er gavnligt«¹. Udtrykket viser tillid og grænser på en gang og lægger op til dialog mellem barn og voksen om det, der er gavnligt. Det skaber en fornemmelse af samhørighed, og derved bevarer de voksne ydmyghed og menneskelighed. Det er afgørende for tillid.

» Tillid i opdragelsen skaber et samarbejde, et fællesskab og en forudsigelighed mellem de voksne og børnene og vil komme til udtryk som rummelighed og respekt for børnene. «

Men tillid eller ej, så holder pædagogen fast i, at alle forældre handler i kærlighed. Tina mener ikke, at hun har monopol på,

hvilken opdragelse, der er rigtig eller forkert, »men ja, når vi taler om tillid i opdragelsen, så er der ting, der skiller sig ud fra hinanden.«

Forudsigelighed, samhørighed og samarbejde

»Tilliden kan siges at have i hvert fald tre funktioner«, citerer Tina fra Wikipedia.

»Den gør sociale handlinger forudsigelige, den skaber en fornemmelse af samhørighed, og den gør det nemmere for personer at arbejde sammen.« »Opdragelse«, fortsætter hun, »er en proces, hvor man støtter udviklingen af et menneskes personlighed ud fra en bevidst hensigt«².

Jeg spørger forvirret : »Vil det sige, at hvis forældre gerne vil opdrage deres børn i tillid, så skal opdragelsen afspejle de tre elementer?« Tina omformulerer i punktform: »Tillid i opdragelsen skaber et samarbejde, et fællesskab og en forudsigelighed mellem de voksne og børnene. Det vil

viser sig som rummelighed og respekt for børnene.« Tina uddyber sin pointe: »Tillid til sig selv og sin rolle som forælder er vigtig. Hvis ikke man hviler i sig selv som forælder, er man en »markant forælder«. For den forælder, der har tillid til sig selv og barnet, viser, at de kender målet for deres opdragelse uanset situationen og guider barnet derhen, ligesom en »førerulv«³.

Markante forældre markerer sig

»Hvad er en markant forælder, hvis ikke det er én, som har markante holdninger? Og »førerulv« lyder ikke specielt tillidvækkende?« spørger jeg blankt. Tina anbefaler en bog, som forklarer de yderpoler af »markante forældre«, som mere og mere udfordrer den danske opfattelse af tilliden som grundlag i opdragelsen.⁴ Markante forældre har øje for deres eget barns succes i enhver situation og er det modsatte af tillidsfulde forældre, der har fællesskabet og et fast værdigrundlag for øje. »Det er vigtigt at understrege«, uddyber Tina, »at selv om man er en markant forælder, så handler man i kærlighed.« Tinas forklaring af de to typer af »markante forældre« og deres tillidsfulde modsætning, »førerulven«, kan læses i detaljer i den fulde artikel på www.baptist.dk

1) 1. Korintherbrev kap. 10, vers 23

2) 28-09-2018, <https://da.wikipedia.org>

3) Jesper Juul, Førerulve - det livsvigtige lederskab i familien, Akademisk Forlag, København 2017.

Tillid i den kristne opdragelse

»Jesper og jeg er begge vokset op i en kirke med et stærkt fællesskab, præst og ungdomsliv, hvor vi stort set kun så de andre fra kirken«, siger Tina lidt tøvende. De oplevede de mange »må ikke/skal« som at blive pakket ind i vat. »De voksne manglede tillid til os«, synger de næsten i kor, lidt flove over kritikken af det tætvevede kristne fællesskab, som bragte dem sammen. »Vi har i stedet lært vores drenge at finde den indre samvittighed og lytte til den samt at tage de naturlige konsekvenser af deres handlinger«, forklarer Tina. »Vi guider dem på vej med ydmyghed og kaster ikke bibelcitater efter dem, når de fejler.«

Tina Thorndal

- gift med Jesper og mor til to teenagedrenge
- uddannet pædagog og ansat i børnehave
- opvokset i Folkekirken, men var baptist-spejder
- medlem af Viborg Baptistkirke og stifter af menighedens ›Fredags-familier‹

4) Rikke Yde Tordrup, Markante forældre handler i kærlighed, Dansk psykologisk Forlag, København 2017

» Tillid til sig selv og sin rolle som forælder er vigtig. «

Det er en kvalitet at være frisindet

Ægte frisind er at give andre ret og lov til at følge egne værdier – også selvom de er i modstrid med mine eller samfundets holdninger.

[] Birk Christensen

[] Evan Kirby, Unsplash

I 1960'erne og 1970'erne var frisindede mennesker dem, der udfordrede holdningen til, hvad der var anstændigt, sådan som det store flertal af befolkningen tolkede det. Frisind blev opfattet som et noget tvivlsomt begreb og ikke noget, »pæne« mennesker tilstræbte at være.

Et nødvendigt opgør

Dengang var frisind forbundet med et nødvendigt opgør med tidens noget stramme regler for seksualitet, samliv, seksuel orientering, påklædning og censur for publicering af tekster og billeder. Det var fx bestemt ikke tilladt at være mere eller mindre af-klædt i det offentlige rum.

I 2018 har vi så igen indført regler for påklædning i det offentlige rum. Nu et for-

bud mod at være tildækket, hvor vi har set billeder på TV af en politibetjent, der – ganske vist i Frankrig – anholder en muslimsk kvinde på stranden, fordi hun ikke er anstændigt påklædt i badetøj, men har valgt at beholde tøjet på. Så meget for frisindet!

Dengang var frisind forbundet med et nødvendigt opgør med tidens stramme opfattelse af definitionen på en familie. Kun kernefamilien var acceptabel. Nu er stort set alle familiemønstre heldigvis acceptable med undtagelse af familier, hvor moren er hjemmegående, og helt galt er det, såfremt familien er muslimer. Så meget for frisindet!

De, som nu er tilhængere af burkaforbud eller har set sig sure på store (muslimske) børnefamilier, opfatter sig muligvis som frisindede, fordi de engang

var tilhængere af ophævelse af censur, sex før ægteskabet og lempelse af abortreglerne, men det er en tvivlsom form for frisind. I bund og grund er de tilhængere af flertallets tyranni, selvom de kalder det demokrati.

Ret til at vælge sin egen vej

Danmarkskanonen definerer frisind således: »Frisind betyder, at man anerkender det andet menneskes ret til frit at tænke,

» Værdier, der er tilstrækkeligt grundfæstede til ikke at begrænse andre. «

» Et nødvendigt opgør med
tidens noget stramme regler. «

tro og tale – og til frit at vælge livsform. Men frisind betyder ikke, at man skal acceptere alle livsværdier og livsmønstre som lige gode. Frisind er ikke det samme som holdningsløshed ...«.

Frisind handler altså om, hvorvidt vi vil tillade, at mennesker har andre styrende værdier for deres liv, end vi selv har. Vi beholder vores ret til vores livsværdier og til at søge at udbrede de livsværdier i

respekt for, at enhver har ret til at vælge sin egen vej.

Forpligtelse til kamp for frisind

Som mindretal har baptister nydt godt af det religiøse frisind, der siden Grundtvig har været den herskende grundopfattelse. Derfor har vi en særlig forpligtelse til at fastholde frisind hos os selv og i Danmark. »Frihed for Loke såvel som for Thor« kan vel

oversættes således til nudansk: »Frihed for kristne såvel som for muslimer«, »frihed for heteroseksuelle såvel som for homoseksuelle« og »frihed for Indre Mission såvel som for ateister«?

Rodfæstet?

En forudsætning er, at såvel flertal som mindretal er ægte frisindede og tillader andre at have andre livsværdier, end de selv har. Det sker kun, hvis det enkelte menneske, kirkesamfund eller det borgerlige samfund har værdier, der er tilstrækkeligt grundfæstede til ikke at begrænse andre, fordi de mener noget andet eller lever med andre værdier.

Måske er manglen på grundfæstede værdier den virkelige årsag til, at det berømmede danske frisind synes at være på retur?

Birk Christensen

- forstander på Tølløse Privat- og Efterskole indtil juli 2018
- sekretariatschef for Børns Vilkår 1989-2005
- uddannet lærer og baptistpræst

Alt det, som er op til den enkelte

Vi danskere er blevet bange eller måske fremmedgjorte overfor religion. Mange synes, religion og tro er mærkeligt.

[≡] Andreas Steenberg

[📷] Alvin Mahmudov, Unsplash

Jeg er ud af en præsteslægt. Som barn var jeg »præstens søn« på skolen. Det medførte af og til nogle pudsige spørgsmål fyldt med fordomme. Det er der sikkert mange af jer, der også oplever. Det opfattes som mærkeligt at have andre holdninger end flertallet pga. sin tro. Men det er jo ikke ulovligt.

Frihed til egen mening

Vores grundlov, som nogle partier normalt betegner som danskHEDEN, siger, at man

» Tværtimod støtter danskerne demokratiet – også selvom de ikke altid får deres vilje. «

» Familien og ægteskabet er borgerens, og det er det dyrebareste, vi har. Det skal staten ikke blande sig i. «

ikke må diskriminere på baggrund af seksualitet, religion, køn og alder. Og man må tro og ytre sig, som man vil. Altså må man ikke fravælge en ansat, fordi han er homoseksuel, men man har også ret til at være imod homoseksualitet.

Ser vi på Danmarks historie, så har vi kunnet rumme nazister, kommunister, mange former for trosretninger og selv sådan nogle radikalere, som jeg. Alligevel har vores demokrati overlevet og aldrig været i fare. Tværtimod støtter danskerne demokratiet – også selvom de ikke altid får deres vilje. Det er nok, fordi de gerne må ytre, at de ønsker noget andet.

Frygten for islam

Men jeg frygter for den demokratiske tradition. I dansk politik lader vi frygten for islam råde. Frygten for »de andre«, som vi skal bekæmpe. Pludselig er det helt legalt særligt på Facebook at være imod *religionsfriheden*. Et parti siger direkte, at grundlovens beskyttelse af religionsfriheden skal knæg-

tes. For at bekæmpe islam og muslimer. Et – set fra min stol – kæmpe brud på danskheden og vores danske værdier.

Jeg ser især det skred i en lang række sager om danske statsborgere, der får udvist familiemedlemmer, fordi de er udlændinge fra et ikke EU-land. Selvfølgelig er man ikke nødvendigvis muslim, fordi man ikke er fra EU, men alle skæres over én kam, og antallet betyder jo noget, som det siges. Det betyder, at danskere kan se børn og ægtefæller blive smidt ud af landet. Ud fra islamfrygten. Også selv om der slet ikke er tale om muslimer.

Andreas Steenberg

- medlem af Folketinget for Radikale Venstre fra 2011
- gymnasielærer på orlov
- cand. scient. pol.

Det værste, jeg har set, er en sag, hvor danskeren Casper får udvist sin kone, der er mor til deres to måneder gammel baby. Hvordan i al verden er vi nået dertil?! Familien og ægteskabet er borgerens, og det er det dyrebareste, vi har. Det skal staten ikke blande sig i. Hvorfor er det mere ok at gifte sig med en bulgarer end en ukrainer? Med en københavner end en amerikaner? Her er vi *ikke lige for loven*. Og det endda, når det handler om vores elskede. Vores familie.

At holde andre folks liv i hænderne

Det er først og fremmest et privilegium at have magt og kunne skabe verden. Og så handler det også om ydmygt at holde fingrene væk fra de spørgsmål, som folk selv skal og kan finde ud af. Religion, holdninger, livsstil og meget andet er spørgsmål, som den enkelte selv skal vælge, diskutere og finde ud af. Uden at jeg eller kollegerne skal have magt over det. Vores grundlov sikrer det. Indtil videre i al fald ...

Flittige masker i Guds store strikketøj

13 tæpper, 28 par sokker, 6 vanter, 136 huer, og 257 trøjer vidner om
Strikkedamernes indsats for børn i Rwanda og Burundi.

[☰] [🗨️] Vibeke Dalsgaard

Flaget står og blafrer udenfor Østervrå Frikirke den første mandag i september, og indenfor er dækket op til festligt kaffe-bord. Det er nemlig det halvårige møde for Strikkedamerne. Det vidner et utroligt farverigt skue også om. Rundt omkring på bordene ligger enorme mængder af farve-strålende små og store kreationer.

Strikkeinitiativet begyndte i 2009

Det var en udløber af Kvindenetværket almindelige nødhjælpsarbejde. Der er i øjeblikket ca. 20 damer i projektet. Strikke-riet foregår hjemme, og de mødes to gange årligt, hvor deres strik bliver afleveret. I dag er i øvrigt en særlig festdag. To af damerne – Lis Boelskifte og Conny Jensen – har jubi-

læum. Det er ikke et jubilæum i år, selv om de begge har deltaget fra henholdsvis 2009 og 2010. Nej, det er såmænd et jubi-læum, hvor de nu begge har afleveret trøje nr. 500 – eller én trøje om ugen i de år, de har deltaget. Det er imponerende!

Næstformand i Kvindenetværket Susanne Andersen holder en lille tale, hvor hun fortæller om strikkeprojektet. Hun hyl-der selvfølgelig også 500-trøje-strikkerne og siger: »Vi kan godt lide, at der bliver konkurreret, bare I altid husker, at I konkur-rerer udelukkende med jer selv. To trøjer er lige så velkomne som 500. Husk altid det!«

Tag en ekstra kuffert med

Snakken går livligt over kaffen og det ret overdådige kagebord, hvor damerne sam-stemmende giver udtryk for, at det er dej-ligt, at deres strikkeglæde går hånd i

» Det er dejligt, at vi har så stor tillid til dem, som afleverer vores varer. «

» Én trøje om ugen i de år, de har deltaget. «

hånd med et nyttigt formål. En af damerne bemærker: »Det er dejligt, at vi har så stor tillid til dem, der afleverer vores varer. Vi hører så tit andre steder fra om snyd og svindel. Uanset om det er sandt eller ej, er det godt at vide, at vores bidrag går til det, som det skal. Jeg har set et billede af et lille barn med en af mine trøjer. Der blev jeg godt nok lidt rørt!«

Trøjerne til Burundi og Rwanda bliver transporteret med folk, som skal til landet alligevel. Der er jo ganske ofte mennesker fra BaptistKirken, som rejser til Burundi og Rwanda. Der må medbringes så mange kilo

bagage, at der tit kan blive til en ekstra kuffert med strik. Denne gang er det Susanne selv, som skal af sted med andre kvinder fra Kvindenetværket, og alle har en ekstra kuffert med lunt strik fra Danmark. Det meget lune – strikket af uld – sendes til Letland, som mange år efter løsrivelsen stadig har brug for hjælp.

Finansiering

Hvordan bliver sådan et projekt finansieret? Der går jo store mængder garn til de mange lækre ting. Spørgsmålet bliver besvaret med lidt forundring: »Det gør

vi da selv!« Her er altså kvinder, som ikke kun lægger arbejde i deres svar på verdens nød, men ovenikøbet selv betaler for det.

Dokumentation af uddelingen

Eftermiddagen slutter vi med nogle billeder fra Burundi og Rwanda, hvor vi ser på forskellige missionsprojekter. Vi ser også små børn med smukke trøjer og huer. Igen et bevis for at tøjet har fundet de rette og glade ejere.

Gode til at improvisere

Det specielle ved at være dansk viser sig ved, at vi er forskellige fra svenskere eller tyskere.

[≡] Bent Melchior, tidligere overrabbiner

[📷] Bent Dahl Jensen, netavisen Sameksistens.dk

Det danske består bl.a. i, at vi er lidt mindre velorganiserede – og ret dygtige til at improvisere. Som da vi i 1992 blev Europamestre i fodbold. Fordi vi blev

indkaldt til slutkampene med kort varsel, havde vi ikke tid til at lave systemer. Vi spillede bare fodbold, som vi kan lide det.

Jeg overlevede selv i 1943 ved en totalt uforberedt redningsaktion. En improvisation, der lykkedes.

Tyskere og svenskere kan lave Folkevogne og Volvoer. Vi laver Ellerter, og det er vi ikke så gode til. Men når det for alvor gælder, kan vi godt tage os sammen. Og så gør vi det godt.

Om danskhed

Et solidarisk folk

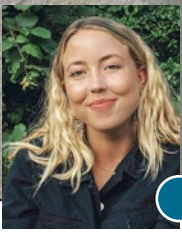
Det, vi opfatter som at være dansk, afhænger af vores menneskesyn og livserfaringer.

[≡] Özlem Cekic, debattør og tidligere folketingsmedlem

En af de første ting jeg lærte, da jeg kom til Danmark, var, at danskerne er solidariske. Sæt en flok danskere på en øde ø, og de danner en frivillig forening.

Danskerne hjælper til. I år har vi 75-året for redningsaktionen for jøderne. Helt almindelige danskere sejlede jøder over Øresund. I dag havde vi kaldt dem menneskesmuglere og sat dem i fængsel. Tænk på Venligboerne – flere hundrede tusinde mennesker, der inviterer flygtninge ind i fællesskabet. Sygeplejersker og læger tager ud i verden til alvorlige brændpunkter.

Danskerne har viljen til at gøre noget for andre end sig selv.

Danmark og danskhed

»Danskhed« er individuelt og bør ikke defineres af andre end en selv.

[≡] Caroline Holm

Som land er Danmark kendt for ligestilling, et stærkt velfærdssamfund og verdens lykkeligste folk. Faktorer, der alle gør Danmark til et dejligt land, men ordet »danskhed« har fået en negativ klang, fordi man ønsker at bevare den såkaldte »danskhed«. I den forbindelse vil man regulere, hvordan danskere må gå klædt, og hvad de skal spise i institutionerne. Det er at gå imod værdier som ligestilling og frihed, som netop er noget af det vigtigste i det danske samfund. Hvis det er »danskhed«, så vil jeg ikke være dansk.

Hvis man føler sig dansk, så er man dansk!

Caroline Holm, 20 år, sekretærassistent, tilhører Kors Kirkens Baptistmenighed.

Der er et yndigt land

For Helle Hyldgård er det særlige ved at være dansk gavmildhed og lyst til at gå langt for andre mennesker, som hun oplever omkring sig.

[≡] Vibeke Dalsgaard

»Det gælder, hvad enten det er over for et nært familiemedlem eller et menneske, vi ikke kender særlig godt«, fortæller Helle og fortsætter: »Samtidig er det at være dansk også evnen til at stå tæt sammen på tværs af politiske, religiøse og kulturelle holdninger, når der opstår særlige begivenheder – hvad enten det er Kim Larsens død, kvinde-EM i fodbold eller lignende begivenheder. Vi er et lille land, der i fællesskab kan løfte meget«.

Helle Hyldgård, 38 år, pædagog, tilhører Pandrup Baptistkirke.

Er det noget særligt at være dansk?

Betyder det noget? Født og opvokset som dansker i Danmark, er det en selvfølge og ganske almindeligt.

[≡] Karen Sofussen,
Baptistkirken Sydjylland

Som udvekslingsstudent i USA boede jeg i en familie sammen med en pige fra Indonesien. Desuden mødte vi de andre fra regionen. Det var pludselig anderledes at være dansk. Da jeg kom hjem, arbejdede jeg med udvekslingsprogrammet. Det danske blev hele tiden sat i perspektiv.

Som lærer på en dansk skole har jeg boet i Sydslesvig i næsten 40 år. Det opleves anderledes at være dansk her, for jeg er midt i en tysk hverdag, men også det bliver almindeligt, og ikke noget jeg tænker over. De danske årsmøder først i juni er en folkefest, der vil noget. Det er med til at definere, hvem vi er.

Som danske er vi fælles om meget, men vi skal ikke være ens. Danskere findes i mange modeller – heldigvis.

Mit år som dansker

Anmeldelse af en bog, der har den tankevækkende undertitel: »På jagt efter hemmeligheden bag verdens lykkeligste nation«.

[≡] Renathe Zimmermann

Helen Russell og hendes mand har gode jobs i London og en travl hverdag med lange arbejdsdage og meget lidt fritid; hun er en højt profileret journalist, har drømmejobbet og tror, det er helt normalt at leve så hektisk, da hendes mand får tilbudt job på Lego. Efter nøje granskning af fordele og ulemper vælger de at give Danmark et år. Tiden bruger hun til at finde ud af, hvorfor Danmark flere gange er udnævnt til verdens lykkeligste nation. Det kommer der en sjov og spændende analyse ud af.

Viden og oplevelse

Helen Russell lærer lokalbefolkningen at kende på godt og ondt. Hun interviewer politikere og eksperter på mange områder, slår op i statistikker og spørger til folks lykkeniveau, og hun overrasker med sin umådeligt store nysgerrighed og sin evne og

» Hun opdager, at man som fremmed skal være insisterende for at komme ind i varmen. «

vilje til at finde og formidle svar.

Med sprudlende humor og hjertelighed flyver ordene over siderne, og vi følger Helen Russells færd og voksende trivsel igennem året, hvor hun måned efter måned sammenfatter ny viden og egne refleksioner.

Sammenlignet med andre lande

Helen Russell sammenligner Danmark med andre lande, især England, og overraskes over korte arbejdsdage, foreningslivet, de utallige traditioner og den store tillid, vi har til systemet og hinanden.

I Danmark er der tid til, at mennesker kan dyrke hinanden og have interesser. Man bruger tid i hjemmene og interesserer sig for design og pæne boliger. Der hygges med stearinlys og kager, men hun opdager også, at man som fremmed skal være insisterende for at komme ind i varmen.

Der betales en meget høj skat, men de danske familier får rigtig meget for skattepengene, især fanges Helen Russells opmærksomhed af ydelserne indenfor børneområdet og sundhedsvæsenet.

Alt er naturligvis ikke perfekt. Fx er graden af vold større, end Helen Russell havde indtryk af, og der er mange skilsmisser i Danmark. Kønnene er stadig ikke fuldstændigt ligestillede, som hun havde forestillet sig, men Danmark er stadig foran sammenlignet med andre lande.

Danskere ved det godt

Helen Russell finder mange fænomener og tendenser frem, som vi almindeligvis ikke skænker en tanke eller måske endda er uvidende om. De mange beskrivelser er krydret med kærlig ironi og giver anledning til latter og undren og ind imellem også: »Kan det nu være rigtigt – det er da vist bare et lokalfænomen?« Vi får nyt kendskab til vores land og får også spænding og overraskelser med på vejen.

» Helen Russell lærer lokalbefolkningen at kende på godt og ondt. «

Absolut læseværdig

På trods af at Danmark er en lykkelig nation, har vi alle oplevet eller hørt om områder, der kunne optimeres, og er sindsstemningen lav, kan læsningen af bogen godt bringe humøret og optimismen, måske endda stoltheden, frem igen. Helen Russell skriver, så vi oplyses, opmuntres og kommer til at grine af os selv, og det er nu ikke så ringe endda.

Helen Russell

›Mit år som dansker. På jagt efter hemmeligheden bag verdens lykkeligste nation‹, Turbine 2017.

Pris kr. 149,95 / 169,95 (e-bog).

Oversat af Dorthe Klyvø fra ›The year of living Danishly‹, Icon Books 2015.

Døbt

Frederikshavn

20.05.2018:

Sidse Tøttrup Emmering, f. 31.08.2004

07.10.2018:

Rasmus Christensen, f. 17.04.2004

Hjørring

26.08.2018:

Cris Højris Geertsen, f. 28.01.2004

Købnerkirken

29.07.2018:

Pernille Pedersen, f. 25.02.1978

Ringsted

20.05.2018:

Camilla Lysbjerg Frimark, f. 30.06.1992

Rosa Rekha Møller, f. 15.03.2005

Matilde Mittal Møller, f. 12.02.2006

Vrå

19.08.2018:

Jessica Birch Nielsen, f. 16.09.1998

Døde

Korskirken Herlev

Aase Holm, født 10.01.1928,

døbt 15.01.1984 i Korskirken, døde 10.09.2018

Alice Starby, født 01.07.1923,

døbt 17.09.1939 i Kristuskirken, døde 24.09.2018

Købnerkirken

Margrethe Pedersen, født 28.05.1922,

døbt 10.12.1939 i Købnerkirken, døde 28.06.2018

Pandrup-Birkelse

Emma Margrethe Jespersen, født 11.07.1925,

døbt 11.10.1942 i Sæby, døde 01.09.2018

Rønne

Ruth Haakansson, født 03.06.1921,

døbt 12.04.1936 i Rønne, døde 30.08.2018

Jeg har nok altid følt mig lidt som det sorte får

Claus Bækgaard, præst i Roskilde Baptistkirke igennem snart 17 år, bliver præst i pinsekirken Bykirken i Odense fra sommeren 2019.

[☰] Lone Møller-Hansen

[📷] Frode Prøhl

»Jeg har nok altid følt mig lidt som det sorte får i BaptistKirken.« Det er den sætning, der slutter interviewet med Claus Bækgaard i anledning af, at han næste sommer stopper i Roskilde Baptistkirke. En besked han holdt tæt ind til kroppen under sommerens stævne i Lindeneborg, hvor han havde en fremtrædende rolle ved aftenmøderne: »Det ville blive for svært at stå i den rolle, hvis alle vidste, at jeg næste år ikke længere er en del af BaptistKirken«, siger han. Men efter sommerferien fik alle det at vide.

Han uddyber det med det sorte får: »Jeg har en anden lederstil i menigheden, end jeg har i BaptistKirken. Lokalt er jeg hyrden, mens jeg på landsplan ofte har været i opposition. Men jeg har lige nu en større tro på, at vi kan forandre noget i Bap-

tistKirken. Det vil jeg savne at være med til«, siger han. Ligesom han vil savne relationerne: »Det er et kæmpetab. Når man skifter kirkesamfund, skal man jo starte helt forfra på en ny platform. Vi har ikke nogen fælles historie. Lokalt skal man opbygge en ny fortrolighed.«

Tiden er rigtig

Opsigelsen vakte stor sorg i menigheden. »Men tiden er rigtig«, siger Claus. Der sker rigtig meget spændende og godt i Roskilde lige nu. De har haft velkomstmiddage for 80 personer i løbet af det sidste år, halvdelen uden kirkebaggrund. Der er mange frivillige, der arbejder i kirken en eller flere dage om ugen, og der er fyldt godt op hver søndag. Menigheden har godt 300 medlemmer.

»Alt det, vi har bedt for og drømt om, synes at ske nu. Der er nye til gudstjeneste hver søndag. Men jeg kunne ikke løfte

menigheden til et nyt niveau. Det er godt, at der kommer andre til.« Claus havde lovet Jacob Vagner at blive mindst to år, da Jacob blev ansat som præst i 2017. Det løfte holder han. Man kan sige, at skiftet har været forberedt. Han oplever at være ledt af Gud.

Samme DNA

Engagementet i *FrikirkeNets* ledelse har styrket relationerne til både pinsefolk og apostolere: »Jeg ville ikke sige ja til en hvilken som helst pinsekirke. Bykirken har samme DNA som Roskilde. Jeg er tiltrukket af deres vision – og af deres brudthed.«

Claus var selv i tvivl om, hvorvidt han var udrændt i den tid, hvor han fik kaldet. Men da hans kone, Birgitte, havde været

» Jeg er kristen først
– så baptist – eller snart
pinsemand. «

med i Odense og følt sig hjemme, og de en søndag eftermiddag besluttede sig for at sige ja til de nye udfordringer, forlod trætheden ham sådan – og han knipser med fingrene. Så nu arbejder han på livet løs og er også med i processen for at finde en fremtidig løsning for Roskilde.

Han indrømmer, at han er hunderød for at skulle skifte kirkekultur og lederstil: »Det fordrer en omstilling i min tænkning

Claus om baptister

- Mangfoldighed, på godt og ondt
- Grundighed
- Nidkærlighed for sit kirkesamfund – også her på godt og ondt
- Generøsitet, tænker fælleskirkeligt og betaler for det
- Politisk indflydelse – men her overhaler andre kirkesamfund os indenom

og selvforståelse. Pinsekirkens ledelsesstruktur er anderledes, men jeg tror, at jeg med min baggrund kan få folk til at blomstre omkring mig. På sigt vil jeg gerne have en yngre, ledende præst ved min side og så være den, der bakker op.«

Vi skal spotte unge ledere

Netop dette med generationsskiftet er hans største bekymring for BaptistKirken. Vi skal være bedre til tidligere at spotte de unge, kommende præster og ledere, mener han. Og det er lokalmenighedernes opgave. Og de unge og deres udtryksformer skal have mere plads. Han gennemførte selv for et par år siden et paradigmeskifte i Roskilde, hvor de droppede det, han kalder »den høj-liturgiske gudstjeneste«.

»Vi havde i syv år kørt med to gudstjenester. Det kunne vi ikke fortsætte med. Men vi var uvise i den måde, vi fik sagt det på. Det handler ikke kun om alder. Vi mistede syv menighedsmedlemmer på den konto, men der kom 14 nye de næste to måneder. Vi havde brug for at satse på børnefamilierne, at man altid ved, hvad

Claus om Pinsekirken

- Større villighed til at satse
- Giver plads til de unge
- Lethed – bevægerum
- Karismatik – en naturlig åbenhed overfor åndens gaver

man kommer til. Det skal være mere jævnt. Sangbare, lettillgængelige salmer og lov-sange. Vi er nok ret mainstream, og det til-trækker mennesker. Desværre også fra andre kirker. Det er en sorg, men vi orien-terer altid de kirker, folk kommer fra. Men hvordan skal vi løse det problem? Vi ønsker ikke at suge kræfter ud af andre kirker«.

Hvornår kommer de voksne?

Claus virker oprigtig bekymret og begrundet bekymringen: »De ældre skal være søjler, garanter for værdierne. Men udtrykket bli-ver anderledes, fordi verden forandrer sig. Vi skal finde koblingen at blive ældre, men give plads til det nye. Det er en enorm udfordring, der bliver sværere og sværere«, siger han og afslører, at han ikke selv føler sig ung læn-gere. Og at det er lidt skræmmende: »Vi var et par præster, som jokede med, at vi stadig tænker: »Hvornår kommer de voksne?« – og så indser vi, at de voksne, det er os!«

Claus Bækgaard, 50 år

- Gift med Birgitte, tre børn: Sebastian, 16, Christoffer, 20, Emilie, 23.

Kald til forskning og udrustning

»Jeg fik en erkendelse af, at livet ikke kun er en formel, der naturvidenskabeligt skal regnes ud.«

[] Vibeke Dalsgaard

[] Astrid Melkær Andersen

Henrik Holmgaard er rundet af Apostolsk Kirke. Her blev troen født og modnet. Senere gjorde det teologiske stu-

dium og gode venner og medvandrere fra forskellige kirkesamfund hans udvikling til tjeneste bredt farvet kirkeligt set: »Nogle vil måske spørge, om forskellige strømninger ikke bringer rodløshed med sig? Men det er ikke min erfaring. Jeg er en pilgrim med rødder i en generøs frikirkelig jord og med spor fra den radikale del af reformationen i synet på Bibelens centralitet, trosfrihed, fællesskabet med andre disciple, mission og masser af Ånd.«

Ikke naturvidenskabsmand, men præst

Som barn havde jeg aldrig forestillet mig at blive præst. »Min far var ingeniør, og min morfar underviste i fysik og kemi. Jeg har altid forestillet mig, at jeg skulle være naturvidenskabsmand og måske forsker. Jeg var nysgerrig for at undersøge og forstå den verden vi lever i«, fortæller Henrik.

» Jeg er en pilgrim med rødder i en generøs frikirkelig jord og med spor fra den radikale del af reformationen. «

»Men på gymnasiet fik jeg en kaldsoplevelse, og det ændrede min retning.«

»Præstekaldet var ikke en del af den proces«, fortsætter Henrik. »Da jeg begyndte på teologistudiet, havde jeg faktisk ikke nogen ide om at skulle være præst. Teolog ja! Men præst?« Han fortsætter: »Mit engagement i en lokal menighed førte til udviklingen af kaldet til at være præst og menighedsplanter. Mit teologiske studium pegede ikke på en tjeneste som præst. Det kom ved at følges med andre præster og få lov til at prøve kræfter med forskellige tjenester.«

Drøm om at forske

Henriks ønske om at forske og bidrage med ny viden er en drøm fra barndommen. »Da jeg studerede teologi, blev det trængt

» For tiden arbejder man på at samle frikirkesamfund omkring udrustning af næste generation af teologistuderende. «

i baggrunden«, beretter Henrik, »fordi det var meget svært at få lov til at forske, og frikirketeologi er ikke et område, der forskes i i Danmark.« Efter 20 år stødte han på IBTSC¹ i Amsterdam, og døren åbnede sig igen: »Som præst og menighedsplanter har jeg altid beskæftiget mig med at støtte og udfordre menneskers forestilling om Gud. Netop det har jeg sat mig for at undersøge i mit ph.d.-studium.«

Studiecenter for frikirketeologi

Henrik Holmgaards engagement som ph.d.-studerende hænger sammen med et igangværende projekt. »I Bethelkirken og Apostolsk Kirke i Aalborg arbejder vi med at

udruste en håndfuld teologistuderende og præsteaspiranter til tjeneste. Det skal gerne udvides, for pt. studerer ca. 30 unge med frikirkebaggrund teologi: »Men der er desværre en tendens til, at studerende med frikirkebaggrund stiller deres egen

»kirkelige bagage« ved døren til det teologiske fakultet – måske pga. tvivl, om den frikirkelige tradition er robust nok som akademisk disciplin. Ærgerligt, fordi vi som frikirker går glip af, at de studerende arbejder videre med frikirketeologien.«

For tiden arbejder man på at samle frikirkesamfund omkring udrustning af næste generation af teologistuderende. Man ønsker at styrke tilhørsforholdet til en lokal menighed, oprette regionale læringsnetværk og udvikle et netværk af »frikirke-forskere«, som kan undervise og deltage i et netværk med frikirkelig teologi i Skandinavien.

»Jeg tror ikke, tiden er til at lave en ny frikirkelig teologisk uddannelse, men måske kan vi udvikle et studiecenter for frikirke-teologi som en ressource for fremtidens studerende. Det vil også kunne bidrage med en teologi, så danskerne forstår, hvad frikirker er. Håbet er, at vi derigennem kan se nye menigheder blive etableret.«

Henrik Holmgaard

- præst i Bethelkirken Aalborg
- formand for »Tjeneste og uddannelsesudvalget« i BaptistKirken
- ph.d.-studerende ved de europæiske baptisters studiecenter, IBTSC, i Amsterdam

1) IBTSC: International Baptist Theological Study Centre

Det er børnefamilierne, vi arbejder med

Vi er en menighed med en del unge familier. I årets løb har vi fx haft barnevelsignelse seks gange, lyder det fra Brande.

[☰] Jørgen Johansen, Maria Næsby Grarup,
Ida Grarup og Erland Grarup

[📷] Private

Gudstjenesten er det centrale. Næsten hver søndag har vi gæstepredikant, men vi arbejder med et månedligt tema. Børnene er med i begyndelsen, hvor vi

blandt andet synger nogle børnesange, inden de går til børnekirke. Vi forsøger også at få flere til at medvirke ved blandt andet at have et punkt, der hedder ›Ordet Frit‹. Lovsang og tilbedelse er en væsentlig del af gudstjenesten.

Hver tredje måned har vi børnegudstjeneste kl. 16. Her er alt på børnenes præ-

missen. Undervisning eller bibelhistorier leges ind, og vi synger børnelovsange. Efter 1/2 -1 time slutter gudstjenesten med fællesspisning for alle.

» Bønneemnerne bliver sendt til dem, der ønsker det, på sms. «

lige nu

Jesus i børnehøjde

Det er fantastisk som børnekirkeleder at fortælle og ikke mindst snakke med børnene om, hvem Gud er, hvad Gud gjorde og gør i dag; at så frø og se, at Gud virker i dem. Vi har børnekirke til størstedelen af vores gudstjenester. Vi har forskellige, der er ansvarlige og hjælpere, så vi deles om tjenesten. Alle børn fra nul til ti år samles. Vi sætter klistermærker på deres kort, og vi synger sammen. Efter lidt hygge går alle børn på fire år og derover ind ved siden af og får bibelhistorie, en snak om Gud, bøn og evt. lidt kreativt dertil. De mindste leger sammen, og det er muligt for forældrene at høre prædikenen i legerummet.

Fokus på børnene

Vi prøver til alle arrangementer i kirken at have børnene for øje og give dem plads. Vi har for nylig haft en lørdag i kirken med undervisning for forældrene, mens bedste-forældrene tog sig af børnene i kirken. Vi ønsker at gøre endnu mere for børn og børnefamilier, så de kan finde Gud i det hektiske familieliv, mange har i dag.

Seniorer

Der er også en seniorgruppe, som mødes en fredag eftermiddag hver måned til kaffe og foredrag om et aktuelt emne, om rejser, de har været på, eller om andre oplevelser,

» Næsten hver søndag har vi gæstepredikant, men vi arbejder med et månedligt tema. «

Menighedens målsætning

Menighedens målsætning fra 2014 blev fornyet i 2017. Den rummer fem værdier, og vi arbejder på tre af dem nu.

• At vokse i tro

Discipelskab er en af værdierne. En lille gruppe mødes til *bøn*, men flere beder med, da bønneemnerne bliver sendt til dem, der ønsker det, på sms. Onsdag er der »Bible study group«, hvor man arbejder med en *bibeltæst* og taler om den på engelsk. Torsdag mødes endnu en gruppe, som deler søndagens tekst. Det er altid spændende, om taleren kommer frem til noget af det samme. I efterårets løb har der også været *undervisning* et par eftermiddage, og et par aftner med »det levende ord«, hvor deltagerne kan give udtryk for, hvad teksten siger dem.

• Tilbedelse med sang og musik

Det er også en af vores værdier. En gruppe udarbejder gudstjenester med fokus på netop det. Fx tog man et tema op med PowerPoint-præsentationer og videoindslag og derimellem skriftlæsninger, vidnesbyrd og lovsange, som relaterede til emnet. Andre gudstjenester, som gruppen har arrangeret, har haft fokus på at dele liv og tro med korte personlige vidnesbyrd og salmer, sange og lovsange ønsket af menigheden.

• »At række ud«

En lille gruppe er hver uge på besøg på *plejehjemmet* en times tid. De laver aktiviteter med de ældre, som vil være med.

En anden lille gruppe arbejder med at række ud til *Afrika*. Menigheden beslutter hvert år et par projekter, som vi gerne vil støtte økonomisk. Gruppen arbejder videre med at samle penge ind til projekterne. I år holder de fx loppemarked for byen, og til adventsfesten holdes der auktion over både hjemmelavede og sponsorerede ting. Det giver både mange penge og en hyggelig eftermiddag med gode grin og socialt samvær. Derudover går den løse kollekt de fleste søndage til projektet.

Brande Baptistkirke sender stafetten videre til Holstebro med spørgsmålet: »Hvad har KPN, KirkePlanterNet, betydet for jer?«

Uddannelse for alle – i det konfliktramte Kachin

I mediernes dækning af Myanmar fokuseres mest på den forfærdelige forfølgelse af det marginaliserede Rohingya-folk. Men det er desværre ikke kun rohingyaerne, der har det svært. Befolkningen i Kachin Staten hører også til en

af de marginaliserede grupper. Det kan og vil vi gøre noget ved i Baptist-Kirken, og derfor støtter vi uddannelse i lejre for de internt fordrevne.

[≡] [📷] Morten Kofoed

Mere end 120.000 mennesker er internt fordrevne og bor i de 167 lejre, der findes i Kachin Staten og den nordlige del af Shan Staten, hvor mange etniske kachin'er også har boet i mange år. Der er stadig kampe mellem de forskellige væbnede selvstændighedsgrupper og den nationale hær kaldet Tatmadaw. Årsagerne daterer sig tilbage til Myanmars selvstændighed, hvor Kachin Staten var blevet stillet større autonomi eller endda selvstændighed i udsigt.

De væbnede kampe mellem grupperne blusser ind i mellem op og medfører, at flere og flere må forlade deres landsbyer. Der har også været en række tilfælde, hvor internt fordrevne må flygte fra deres lejre på grund af krigshandlinger.

» Kvalitetsundervisning er en mangelvare i Kachin Staten. «

For mange er det ikke muligt at vende hjem nu. Det er enten på grund af ufreden eller på grund af, at deres eksistensgrundlag er væk som følge af, at andre uretmæssigt har overtaget deres jord og bananplantager mv., eller deres ejendomme er blevet konfiskeret af myndighederne.

Kvalitetsundervisning

Det er en mangelvare i Kachin Staten. Skolesystemet er underfinansieret og lærere en mangelvare. Af den grund er der tradition for, at mange elever op til eksamensperioden må tage dyr ekstraundervisning for at bestå. Når grundskolen så evt. er afsluttet, er der mange steder kun begræn-

MBC – Myanmar Baptist Convention

- KBC – Kachin Baptist Convention, medlem af MBC
- Internt fordrevne – flygtninge i eget land
- Myitkyina – hovedstaden i Kachin med ca. 600.000 indbyggere
- Samlet indbyggertal: Ca. 1,7 mio
- Areal: 89.041,80 km²
- Støt projektet på: Konto 3201 10042879 eller MobilePay 2299 6483 mærket >Myanmar<

sede muligheder for at videreudanne sig. Det gælder for alle, uanset om man bor i lejre eller i landsbyer.

Livet i lejrene

Der er stor forskel på lejrene. I nogle lejre bor folk i telte bygget af presenninger, mens de i andre lejre bor i noget, der mest af alt minder om fattige landsbyer, men med adgang til toilet, bad, køkkenfaciliteter og uddannelses tilbud. De fleste er afhængige af maduddeling i lejrene, mens nogle har skabt sig en indtægt som daglejere, syersker eller ved fremstilling og forarbejdning af diverse fødevarer.

I en lejr – ikke langt fra den kinesiske grænse – mødte jeg i 2017 nogle kvinder, der var gået sammen om at producere kartoffelchips. Kartoffler blev både dyrket og opkøbt og derefter forarbejdet. Chipsene blev solgt videre til en opkøber fra Kina, og på den måde tjente kvinderne gode penge til familien. Men rigtig mange steder er det svært for de internt fordrevne at få dagligdagen til at hænge sammen. Sociale problemer findes i stor stil. I nogle lejre er der problemer med både alkohol og narkotika. Det kan føre til vold, brudte familier og overgreb mv.

» Det kan og vil vi gøre noget ved i BaptistKirken, og derfor støtter vi uddannelse i lejre for de internt fordrevne. «

Hvad gør vi?

BaptistKirken har sammen med Kachin Baptist Convention (KBC) etableret biblioteker i de støttede lejre og givet 5.700 skolebøger, sportsmateriale og betalt lærerkræfter. Derved bidrager vi til børns undervisning og ikke mindst trivsel. Et af de konkrete resultater er, at de er blevet bedre til engelsk, og at flere børn består eksaminer, når vi sammenligner med andre lejre.

»At kristne brødre og søstre i Danmark bakker op om det vigtige arbejde med at give børnen en fremtid, glæder os utroligt meget«, fortæller Hka Li, der er leder af KBCs humanitære afdeling med ca. 100 medarbejdere.

I de kommende tre år vil BaptistKirken fortsat støtte arbejdet i andre lejre i Kachin, så endnu flere børn kan få bedre uddannelse. Vi har som mål at indsamle 350.000 kr. de næste tre år.

Grænseløs

Et kapel og bevæbnede vagttårne markerer grænsen mellem Norge og Rusland.

[≡] Camilla Westen

Højt mod nord i Norge, hvor landet laver et lille buk mod øst ud mod Varangerfjorden, ligger en bebyggelse ved navn Grense Jakobselv. Stedet markerer grænsen mod Rusland og huser i vore dage ikke meget andet end en grænsestation og et kapel. Kapellet ligger smukt på en bjergtop, og inde fra kirkerummet har man udsigt både til Barentshavet og bevæbnede russiske vagttårne. Det blev bygget i 1869 som et resultat af norsk-russiske stridigheder angående fiskeriet ved riksgrænsen. Det skulle være den indiskutable markering af grænsen mellem det evangelisk lutherske Sverige-Norge og det russisk-ortodokse Rusland.

Der går grænsen

Hertil, men ikke længere, går det evangelisk lutherske rige. Hertil, men ikke længere, går det norske Guds rige. Og jeg kan ikke lade være med at tænke to ting.

Det ene: Minder det ikke lidt om en tendens i vores eget land? En tendens til at holde Guds navn op som en gyldig – sådan da, hvis man lige tager de rette briller på – afgrænsning over for fremmedfolk.

Det andet: Mon Gud var med på råd, da de besluttede at bygge et grænseskel i hans navn? Synes han mon, det var en super idé?

»Ja, lad os afgrænse og opdele i mit navn!«

»Lad os bruge mit navn til at dømme mennesker indenfor og udenfor!«

»Brug endelig mit navn til – politisk – at indhegne jeres egne interesser!«

Nok ikke.

Uden grænse

For er der noget, Gud ikke gør, er det at begrænse sit rige. Vi begrænser vores riger, men Gud begrænser ikke sit. Han gør netop det stik modsatte, når Jesus sender sine disciple ud med beskeden om at gå ud i alverden og prædike evangeliet for hele skabningen.

Alle skel blev smadret lige der – politiske, geografiske, kulturelle, religiøse skel – blev opløst af Jesus' ord. Vi er stadig forskellige som mennesker, men for Guds kærlighed er vi alle lige. Den er nemlig grænseløs, og den forskanser sig ikke i et kapel ved den russiske grænse.

POST

PP

DANMARK

Afsender: Baptistkirken i Danmark, Lærdalsgade 7, st. tv., DK-2300 København S, ISSN 1901-4635

Magasinpost-MMP ID-Nr.: 46476